

РЕШЕНИЕ

№ 21625

гр. София, 29.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 04.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Деница Митрова

**ЧЛЕНОВЕ: Атанас Николов
Вената Кабурова**

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **6207** по описа за **2024** година докладвано от съдия Атанас Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 63в от ЗАНН, във връзка с чл. 208 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Комисията за финансов надзор (КФН), чрез главен юрисконсулт М. Х. срещу решение № 4094 от 31.08.2023 г., постановено по анд. № 9568/2021 г. на Софийски Районен Съд (СРС) – Наказателно отделение (НО), 102 състав, с което е изменено наказателно постановление /НП/ № Р-10-497 от 15.06.2021 г. издадено от заместник - председател на КФН, ръководещ управление „Зстрахователен надзор“ на КФН.

С оспореното НП на ЗД „Бул Инс“ АД е наложена „имуществена санкция“ в размер на 2 500 лева на основание 647, ал. 2 вр. чл. 644, ал.2, предл. 2 във вр. ал. 1, т. 2, във вр. с параграф 1, т. 51 от ДР от Кодекса за застраховане (КЗ), за нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ, като съдът е намалил размера на санкцията на 1500 лв.

В жалбата е посочено, че се иска решението на СРС да бъде отменено в частта, с която е изменено НП и вместо него да се постанови ново, с което да се потвърди изцяло НП. Позовава се на съдебна практика. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

По време на проведеното по делото открито заседание, касаторът, чрез юрк. Л., поддържа касационната жалба по изложените в същата съображения. Искането до съда е за отмяна на решението на СРС и потвърждаване на НП. Претендира

присъждане на разноски.

Ответникът по касационната жалба не се представлява и не се явява. Представителят на СГП счита жалбата по същество за основателна.

Административен Съд С. – град, XXVIII касационен състав, след като взе предвид и обсъди по отделно и в съвкупност наведените от касатора доводи, тези на представителя на СГП и събраните в хода на първоинстанционното производство доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

За да постанови решението си районният съд е събрал писмени и гласни доказателства и въз основа на тях е намерил за установени обстоятелства, които са от значение за спора. Разпитани са свидетелите С. А. и С. С.. В оспореното решение е прието, че на 16.12.2020 г. Н. Х. е предявил претенция № [ЕГН] за изплащане на застрахователно обезщетение поради настъпило застрахователно събитие – пътнотранспортно произшествие, вследствие на ПТП, в резултат на което са причинени увреждания на лек автомобил „Ф. Голф“, с рег. [рег.номер на МПС], на основание задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективиран в застрахователен договор № BG/02/120000185631. На същата дата били представени писмени доказателства, необходими за установяване на основанието и размера ѝ, както и оглед на автомобила. От този момент нататък започнал да тече срока по чл. 108 КЗ, като не били изисквани допълнителни доказателства от застрахованото лице, имащи значение за установяване на основанието и размера на претенцията. Следователно от представянето на доказателствата е започнал да тече 15 дневния срок, в който е следвало застрахователя да се произнесе по молбата, а именно не по - късно от 12.01.2021 г. Застрахователят се е произнесъл по претенцията на 06.04.2021, като е изплатил застрахователното обезщетение в размер на 264,02 лв. по банковата сметка на Н. Х.. Нарушението е извършено на 13.01.2021 г., в [населено място].

Към преписката е приложено НП № Р-10 - 821/17.09.2019 г., влязло в сила 16.03.2020 г., с което на ЗД „Бул Инс“ АД е наложена имуществена санкция за неизпълнение на законово задължение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

За констатираното неизпълнение на законово задължение бил съставен акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № Р-06-410/20.05.2021 г., връчен на представител на дружеството, който го е подписал без възражение.

Въз основа на АУАН е издадено и процесното НП.

СРС, преценявайки събраните доказателства, е направил изводи за това, нарушението е безспорно установено, че е бил нарушен чл.108, ал.1 от КЗ, но е изменил НП, тъй като е счел, че нарушението следва да се преквалифицира по основния състав, с оглед предявеното обвинение със съставения АУАН и е изменил санкцията от 2 500 лв. на 1 500 лв.

Административен Съд С. – град, XXVIII касационен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема от правна страна следното:

Съгласно чл. 218, ал.1 АПК вр. чл.63в ЗАНН предмет на касационна проверка са само посочените в жалбата пороци на решението по чл. 63в ЗАНН на първоинстанционния съд. Съдът в случая не констатира извършени нарушения, касаещи валидността и допустимостта на оспорваното решение, за които следи служебно.

Разгледана по същество, тя е основателна.

Районният съд е изследвал всички относими към спора обстоятелства. Настоящата инстанция споделя изводите на СРС, че АУАН и НП са издадени от материално компетентни лица по смисъла на закона, в хода на административно наказателното производство не са били допуснати съществени нарушения на процесуални правила, водещи до опорочаване на същото и ограничаващи правото на защита на нарушителя. Спазени са и разпоредбите на чл. 34 от ЗАНН давностни срокове, но не може да сподели направените от СРС изводи за преквалифициране на нарушението по основния му състав - чл. 108, ал. 1 вр. с чл. 644, ал. 1, т. 2 на КЗ, като е намалил имуществената санкция от 2 500 лв. на 1500 лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ е застрахователят е длъжен да се произнесе по всяка претенция в 15-дневен срок от представяне на доказателствата, изискани на основание чл. 106 от КЗ, като определи и изплати обезщетение или мотивира своя отказ. Съгласно чл. 106, ал. 1 КЗ застрахователните претенции се завеждат по реда и в сроковете, предвидени в застрахователния договор пред застрахователя, като последният е задължен да удостовери всяка заведена пред него претенция (чл. 106, ал. 2 КЗ). Самото удостоверяване е правно релевантен факт от категорията на юридическите събития, при настъпването, на който за застрахователя възниква задължение да разгледа застрахователната претенция и да се произнесе по същата в законово установения срок, като я уважи или откаже да изплати обезщетението (арг. чл. 108, ал. 1 КЗ). В конкретния случай дружеството е било длъжно да се произнесе по претенция № [ЕГН] в срок до 12.01.2021 г. За извършеното нарушение нормата на чл. 108, ал. 1 КЗ предвижда имуществена санкция от 1000 до 20 000 лева. Установено е обаче, че за ЗД „БУЛ ИНС“ АД това се явява повторно нарушение, тъй като спрямо същото дружество има влязло в сила НП за същото по вид нарушение. При повторно нарушение е предвидено административно наказание за юридически лица от 2 000 до 40 000 лева., с което административно наказващият орган се е съобразил и наложил на жалбоподателя.

Законодателят императивно е създал задължение за застрахователя в срок 15 дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащането. Нарушението е формално и е без значение, дали се касае за забава от един или повече дни, а срокът е дефинитивно императивен, а не препоръчителен. Отговорността, която законът възлага на юридическите лица по реда на чл. 644, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ, във връзка с чл. 83, ал. 1 от ЗАНН, е обективна и безвиновна. Тя е проява на засилена превенция на държавата срещу определени нарушения и за да бъде ангажирана, е достатъчно само да бъде констатирано неизпълнение на законови задължения.

В разглеждания случай се касае за обществени отношения с финансов характер. Застрахователните дружества изпълняват особено важна регулативна функция, като акумулират финансов ресурс, чрез който по определени правила да компенсират претърпените от застрахованите лица вреди. Неизпълнението на тази основна функция от страна на застрахователите в законоустановените срокове ще засегне имуществената сфера на тези лица и ще обезсмисли в по-малка или по-голяма степен целта на застраховането – обезщетяване на вреди, настъпили в следствие на предвидени в съответните договори застрахователни събития. Наказанията по чл. 644 от КЗ са насочени именно към стимулиране на застрахователите да спазват предвидените в кодекса срокове за изпълнение на задълженията им, възникнали във

връзка с поетите рискове. Във връзка с изложеното в случая не може да се приеме, че са налице предпоставките за прилагане на разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН.

Към административната преписка са приложени доказателства за това, че дружеството е било санкционирано с № Р-10 - 821/17.09.2019 г., влязло в сила 16.03.2020 г. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. По силата на § 1, т. 51 от ДР на КЗ, „повторно нарушение” е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение и приема същата за правилно определена.

С оглед изхода на спора- касаторът следва да бъде осъден да заплати в полза на АНО - разноски в размер на юрисконсултско възнаграждение определено по реда на чл. 37 от ЗПП, вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ /НЗПП/. В случая органът е бил процесуално представляван от юрисконсулт, който се е явил в едно съдебно заседание, като делото не се отличава със сериозна фактическа и правна сложност. Дължимото юрисконсултско възнаграждение следва да бъде равно на минимума посочен в чл. 27е от НЗПП - 80 лв.

Във връзка с гореизложените съображения, настоящата инстанция намира, че СРС неправилно е изменил наказателното постановление. Спорът е изяснен от фактическа и правна страна и на основание чл. 222, ал. 1 АПК, във вр. с чл. 63в, подлежи на решаване по същество. Обжалваното решение следва да бъде отменено, като неправилно и незаконосъобразно и вместо него да се постанови решение, с което да се потвърди процесното наказателно постановление.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2 АПК вр. чл.63в ЗАНН, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – град, XXVIII КС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 4094/31.08.2023 г. на СРС, по анд № 9568/2021 г., по описа на СРС, НО, 102 с-в.

ПОТВЪРЖДАВА НП № Р-10-497 от 15.06.2021 г. издадено от заместник - председател на КФН, ръководещ управление „Зстрахователен надзор“ на КФН, с което на ЗД „Бул Инс” АД е наложена „имуществена санкция“ в размер на 2 500 лева на основание 647, ал. 2 вр. чл. 644, ал.2, предл. 2 във вр. ал. 1, т. 2, във вр. с параграф 1, т. 51 от ДР КЗ, за нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс” АД да заплати на КФН сумата от 80 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.